

Αποτελέσματα αρχικής επίσκεψης στην Παραλία Βάι - Δήμος Σητείας

1. Γενικά χαρακτηριστικά της παραλίας

Το Βάι βρίσκεται στα ανατολικά παράλια της Κρήτης, ανήκει διοικητικά στο Δήμο Σητείας και είναι παγκοσμίως γνωστό σαν τη μοναδική παραλία της Ευρώπης με τους φοίνικες νάνους. Πρόκειται για το μεγαλύτερο σε έκταση, φοινικόδασος της ηπείρου, μια επιφάνεια 250 τ.χλμ, με φοινικόδεντρα που φτάνουν ως τη θάλασσα. Το φοινικόδασος στο Βάι αποτελεί έναν από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς της Κρήτης και έτσι η παραλία δέχεται σημαντικό αριθμό επισκεπτών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Εικόνα 1. Η παραλία στο Βάι του Δήμου Σητείας.

Πηγή: Ομάδα πεδίου LIFE AMMOS

Το φοινικόδασος του Βάι παρουσιάζει μοναδική σπουδαιότητα εξαιτίας του εξαιρετικά σπάνιου τύπου οικοτόπου που συνιστά. Ειδικότερα, η περιοχή αποτελεί μέρος του Δικτύου NATURA 2000 ως Ειδική Ζώνη Προστασίας (κωδικός GR4320006): ο φοίνικας του Θεόφραστου *Phoenix theophrasti* περιλαμβάνεται στο παράρτημα II και προστατεύεται ως είδος και το φοινικόδασος του Βάι θεωρείται ως τύπος οικοτόπου προτεραιότητας (κωδικός *9370, δάση με είδη Phoenix) σύμφωνα με το παράρτημα I. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ευρωπαϊκός πληθυσμός του είδους *Phoenix theophrasti* εντοπίζεται μόνο στην Ελλάδα, ενώ ως τύπος οικοτόπου εκτός από την Κρήτη υπάρχει και στις Κανάριες Νήσους με τον *Phoenix canariensis*. Τέλος, η σπουδαιότητα της περιοχής έχει αναγνωρισθεί από την εθνική και διεθνή νομοθεσία: η περιοχή έχει κηρυχθεί ως Αισθητικό Δάσος (Π.Δ. 121/1973, ΦΕΚ 235/Α/6.8.1973), ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (κωδικός GR4320009). Επιπλέον, βρίσκεται εντός των ορίων του Καταφυγίου Άγριας Ζωής «Βάι» Δήμου Ιτάνου (ΦΕΚ 800/Β/2001).

Στην παραλία υπάρχει εστιατόριο, καθώς και ξαπλώστρες και ομπρέλες σε περιορισμένη έκταση. Επίσης, έχουν κατασκευαστεί αποδυτήρια, τουαλέτες (γυναίκες-ανδρικές),

υπάρχει χώρος στάθμευσης και σταθμός θαλάσσιων σπορ. Η πρόσβαση επιτρέπεται από την ανατολή μέχρι τη δύση του Ηλίου και, αντίστοιχα, απαγορεύεται η προσέγγιση οχημάτων και η παραμονή ανθρώπων στο φοινικόδασος Βάι, κατά τις νυχτερινές ώρες.

2. Άποψη των μελών της Τοπικής Συμβουλευτικής Επιτροπής

Όπως προκύπτει τόσο από τις επιτόπιες συζητήσεις που διενεργήθηκαν με αρμόδιους φορείς, όσο και από τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, τα κυριότερα περιβαλλοντικά ζητήματα σχετίζονται με την ελλιπή καθαριότητα εν γένει και ειδικότερα με την παρουσία απορριμμάτων αναψυχής (με προεξέχουσες τις πλαστικές συσκευασίες), με την άσκηση θαλάσσιων σπορ και τις κατασκευές που έχουν τοποθετηθεί για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων αυτών.

Οι συμμετέχοντες σημειώνουν ότι το πρόβλημα των θαλάσσιων απορριμμάτων δεν είναι έντονο, καθώς η παρουσία τους χαρακτηρίζεται μέτρια έως μικρή. Όλοι οι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι υπάρχουν κάδοι συλλογής απορριμμάτων, εντούτοις εντοπίζεται διχογνωμία για το εάν υπάρχει σχετική σήμανση, καθώς και για το εάν η συλλογή των απορριμμάτων γίνεται σε καθημερινή βάση. Όπως σημειώνουν, η παραλία καθαρίζεται με τα χέρια, ενώ υπάρχουν και αναφορές στη χρήση μηχανικών μέσων από το Δήμο και στη διενέργεια εθελοντικών καθαρισμών. Το πρόβλημα των απορριμμάτων καπνιστών αξιολογείται μέτριο έως σοβαρό από την πλειονότητα των συμμετεχόντων, ενώ σημειώνουν ότι διατίθενται τασάκια, αλλά όχι πάντα.

Η πλειοψηφία των επισκεπτών είναι Έλληνες ηλικίας 18-45 ετών, αλλά υπάρχουν και επισκέπτες μικρότερων ή μεγαλύτερων ηλικιών και άλλων εθνικοτήτων, όπως Γάλλοι, Γερμανοί, Σκανδιναβοί, Ιταλοί και Ρώσοι. Επιπρόσθετα, η παρουσία των επισκεπτών δεν είναι σε επίπεδα που να επηρεάζει δυσμενώς το φυσικό περιβάλλον της περιοχής, σύμφωνα με τις απαντήσεις της πλειονότητας των συμμετεχόντων. Επιπλέον, σημειώνουν ότι έργο θα συμβάλει στη βελτίωση της περιβαλλοντικής κατάστασης της παραλίας.

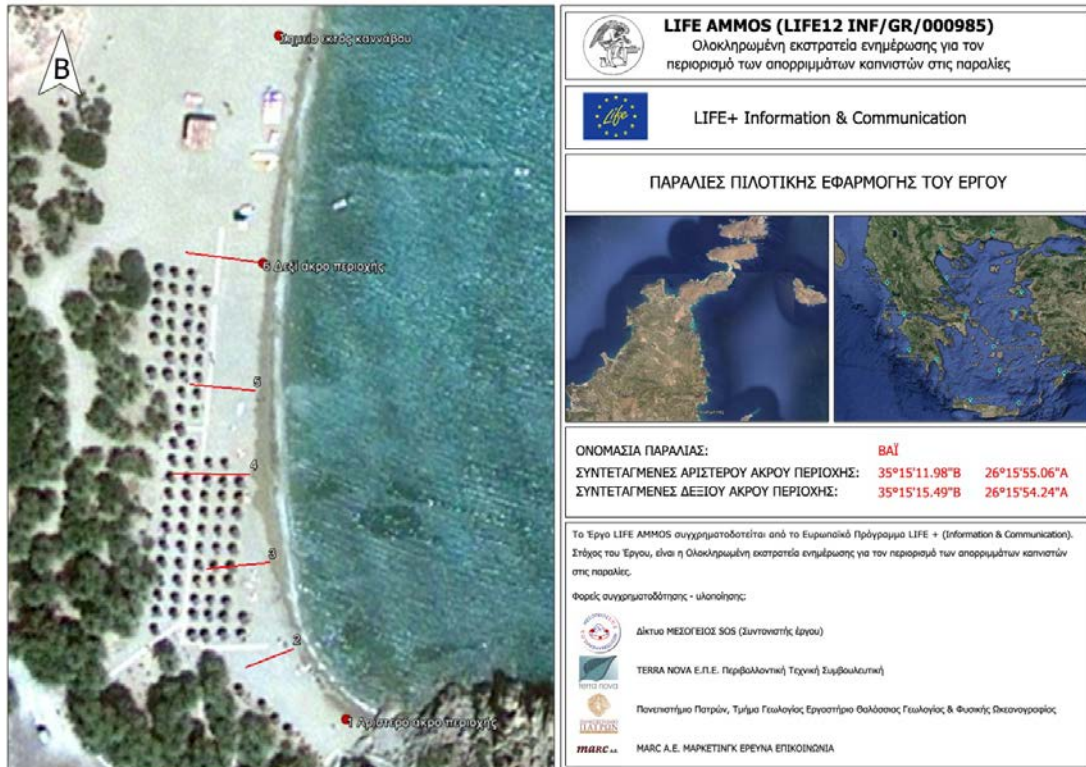
Τέλος, οι συμμετέχοντες προτείνουν την ανάδειξη της ορθολογικής διαχείρισης των παράκτιων οικοσυστημάτων και την ενίσχυση της ενημέρωσης και αγωγής των επισκεπτών για τη βελτίωση της κατάστασης. Μεταξύ των προτάσεων που κατατέθηκαν συγκαταλέγεται και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται από όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, με έμφαση στην καθαριότητα και την τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης.

3. Αποτελέσματα Μετρήσεων

Στην παραλία υλοποιήθηκε καταγραφή των αποτσίγαρων σε μήκος ακτής 113 μ. και εύρους 16 μ.. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των καταγραφών, στην ακτή μετρήθηκαν 31 αποτσίγαρα σε έξι (6) ζώνες καταγραφής (Εικ. 2):

- Το μέγιστο πλήθος αποτσίγαρων/ τ.μ. ακτής ήταν 7, ενώ το ελάχιστο ήταν 0.
- Ο μέσος όρος ήταν 1 αποτσίγαρο/ τ.μ. ακτής.

- Ο αριθμός των αποσίγαρων ανά μέτρο μετώπου ακτής κυμαίνεται από 2 έως 11 με μέση τιμή 5 αποσίγαρα/ μ.

Εικόνα 2. Χάρτης με τις ζώνες καταγραφής αποσίγαρων στην παραλία Βάι.

Απουσία αποσίγαρων εντοπίστηκε στο πρώτο μέτρο ανάντι της ζώνης απόσβεσης των κυμάτων. Στα τμήματα της ακτής που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συγκέντρωση αποσίγαρων (4-7 αποσίγαρα/ τ.μ. ακτής) γίνεται κυρίως ελεύθερη χρήση από λουόμενους. Στα τμήματα όπου υπάρχουν ομπρέλες και ξαπλώστρε, εξακολουθούν να υπάρχουν αποσίγαρα, αλλά σε μικρότερες συγκεντρώσεις (έως 3 αποσίγαρα/ τ.μ. ακτής).

Συμπερασματικά, διακρίνεται ότι τα τμήματα της ακτής που εμφανίζουν την υψηλότερη πυκνότητα αποσίγαρων είναι εκείνα που μπορεί να παρουσιάζουν και την υψηλότερη πυκνότητα λουόμενων. Ωστόσο, στη συγκεκριμένη παραλία η μικρότερη πυκνότητα αποσίγαρων στις ζώνες με τις ξαπλώστρες δείχνει ίσως ότι οι λουόμενοι σε αυτές τις περιοχές είναι εφοδιασμένοι με σταχτοδοχεία ή ότι πραγματοποιούνται περιστασιακά τοπικοί καθαρισμοί.